

401/2206

התאחדות נילאי ישראל
הספריה

תערוכת בולים לאומית חיפה 80

NATIONAL STAMP EXHIBITION HAIFA 80

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

* ב א ג ד ו ת *

בהתאחדות

באגודת ראשון לציון

ב-13.4.1980 התקיימה האסיפה הכללית של אגודת בולאי ראשון לציון. הח' שלמוני יו"ר הועד היוצא מסר דו"ח על פעולות האגודה בשנה החולפת. כמו כן על הצעת עיריית ראשון לציון לקיים תערוכה ארצית בחודש אוגוסט 1982 במל-אות 100 שנה לעיר.

לאחר דברי החברים שהתייחסו לדו"חות סוכם לפעול לגיוס אספנים חדשים, ונקבע שער חליפין בין החברים. סוכם לקיים תערוכה מקומית או אזורית - הכוללת את רחובות ואשדוד.

לועד החדש הוצעו ונבחרו: יו"ר האגודה הח' ש. שלמוני; גזבר - לוברמן חנן; חבר - לוי אבנר. לועדת הבקורת: הח' שפיר אברהם ולוי גדעון.

מעוניין בחליפין

מעוניין בכל חומר בולאי הקשור בראשון לציון ונחלת יהודה מתקופות שונות. לפנות אל: כהן מאיר - מרסל, רח' עולי הגרדום 19/2, ראשון לציון.

בישיבת הוועד הפועל שהתקיימה ב-6.5.80 אושרו השופטים לתערוכת "חיפה 80", אך טרם פורסמו.

יו"ר אגודת חיפה, ה. סינק מסר על קידום הפעילות לקראת התערוכה והציג את המדליות שישמשו את התערוכה.

בישיבה אושרה השתתפות קק"ל בתערוכות בארץ, במסגרת תצוגות לא מתחרות.

בישיבה נמסר גם כי יותר מ-300 בקשות מצפות לתערוכת "חיפה 80" נדחו.

ההתאחדות קבלה הזמנה מטעם משרד התיירות להצטרף לעיבוד פרוייקט לפיתוח תיירות פילטלית. הוחלט על הקמת ועדה משותפת שתעבד את הפרויקט לאחר שוועדה מצומצמת מטעם ההתאחדות בהרכב הא' בלאו, קפלן ופרופסור אילן תכין הצעות.

התאחדות אגודות הבולאים בישראל
ת.ד. 2896, תל-אביב

מעוניין בבולי ישראל:

Bernard Messenger
LES GRAVETTES
42 Rue Dérumière 59720
LOUVROIL

FRANCE

Marie-Ange Luciani
129 Rue Charras
13007 MARSEILLE
Tél. 52.54.87

FRANCE

Fleig Karl
Kriesbacher 32
CH-8600 DUBENDORF

SWITZERLAND

הודעה לקוראי העתון

מאות עתונים חולקו באחרונה ללא תמורה כספית לבולאים בהתישבות העובדת.

במידה שנמצא אפשרות לשלוח העתון באמצעות התנועה הקבוצית נשלחנו גם להבא. מקבלי העתון מתבקשים לאשר את קבלתו. בדואר נוכל לשלוח עתונים לחוגים בלבד, בתנאי שיהיו חברים בהתאחדות אגודות הבולאים. על מזכירי החוגים לשלם דמי חברות בסך 25 ל"י לשנה לכל חבר. כל חוג שיהיה רשום בהתאחדות יהנה מזכויות שוות של כל חברי ההתאחדות לרבות אפשרות לבקר במועדוני הבולאים בערים השונות.

מען המערכת: ת.ד. ת"א 21224.

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Fédération des Sociétés Philatéliques Israelienues

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Editor: ARIE LYNN

Redaction: I. BARAK, L. BLAU

TEL-AVIV, P.O.B. 21224

MAY – JUNE 1980

העורך: אריה ליין

המערכת: י. ברק, ל. בלאו

ת.ד. 21224 ת"א

סיון-תמוז תש"מ

5*6

בתוכן

2. באגודות.....
3. בטור אחד.....
- 4-5. חדשות הבולאות בישראל.....
6. בולי פוספור בלתי ידועים.....
7. 300 אחוז בשבועיים.....
- 8-9. "מנהלת העם" בראשון לציון.....
10. חותמות זמניות בת"א.....
11. מכאן ומכאן.....
12. יודאיקה.....
13. הושמדו בולי קק"ל.....
14. כך הודפסו בולי צפת.....
15. בולי משקיפי או"ם.....
- 16-17. חותמות בבולי צרפת.....
- 18-19. רשמים מ"לונדון 80".....
- 20-21. חותמות "בטחון" בישראל.....
22. בול או"ם לאש"ף.....
23. חדשות ישראל באנגלית.....

בטור אחד

בול אום לאש"ף!!

ההצבעה האנטי ישראלית בעצרת האו"ם מן ה-12 בדצמבר 1979 בדבר כיבוד "הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטינאי" היא, אולי, מן המכות הקשות הגלויות ביותר, שהיו אי פעם באו"ם נגד ישראל. 117 מדינות הצביעו בעד ההחלטה, 15 נגד ו-9 נמנעו. אחת התוצאות המידיות של החלטה זו הוא בול או"ם מיוחד לאש"ף שימחיש את ההחלטה של מדינות העולם השלישי, מדינות ערב וגוש המדינות הקומוניסטיות בדבר "זכויות העם הפלסטינאי". זאת ועוד: הם החליטו להפוך את ה-19 בנובמבר ליום הסולידארי בין הבין לאומי עם העם הפלסטינאי ובאותו יום יופיע הבול המתוכנן.

משום מה לא יחס משרד החוץ שלנו עניין רב להחלטה על הנפקת בול או"ם לאש"ף (אני מקווה שידוע לו על כך) על כל פנים לא שמענו על מחאות ישראליות לא בארץ ולא בעולם בנושא זה ולעניות דעתי זו שגיאה חמורה לעבור בשתיקה על עניין כזה. הנפקת בול או"ם לאש"ף בסיסמא כפי שהוחלט באו"ם זו שערוריה שמרגיזה לא רק ישראלים. ובאמת אספני בולים בעולם (יהודים ולא יהודים) מחו ביזמתם הם נגד ההחלטה. היו גם מחאות רשמיות מעל במת האו"ם, כמו למשל, של שגריר ארה"ב באו"ם, דונלד מקהנרי שטען נגד הכנסת פוליטיזציה באמצעות בולי דואר של או"ם, אבל לפי שעה לא היה בכך כדי לשנות את ההחלטה של 117 המדינות.

עיצוב השער: א. אלדר
תמונת השער: בולי מועדים לשמחה

תשמ"א.

גליון זכרון לחיפה 80

Fédération des Sociétés
Philatéliques Israelienues
P.O.B. 2896 Tel-Aviv, Israel

מנורות שבת, גרינבוים וגוש עציון

-מאת ל. בלאו-

לבולי "מועדים לשמחה" תשמ"א נבחרו שלוש מנורות שבת. הבולים יופיעו באוגוסט השנה ויהיו בערכים של 4.30 ל"י, 20.00 ל"י ו-30.00 ל"י. הם צויירו בידי אד ואן אויין מתלאביב, לפי של ד. חריס. בגליון הדואר 15 בולים ו-5 שבילים. (מעטפת "יום ראשון" תעלה 56.80 ל"י).

יחד עם בולי מועדים יופיע בול זכרון ליצחק גרינבוים, בערך נקוב של 32.00 ל"י. בול זה הוא בעל העריך הגבוה ביותר שהיה אי פעם בדואר ישראל בבול זכרון. מעטפת "יום ראשון" תעלה 34.50 ל"י. גם בול גרינבוים הודפס בגליונות דואר בני 15 בול עם 5 שבילים. הצייר: מ. קרופ, מעובדי השרות הבולאי.

בול נוסף שיופיע בחודש אוגוסט (בהנ" פקה אחת), הוקדש ל"חידוש היישוב היהודי בגוש עציון". בול זה, שצויר על-פי מכרו פומבי, צויר בידי ד. בן הדור מתלאביב.

יצחק גרינבוים - האיש ופועלו

יצחק גרינבוים ממנהיגי הבולטים של יהדות פולין, מראשי התנועה הציונית העול"מית ושר הפנים הראשון של מדינת ישראל - נולד בוורשה ביום 24 בנובמבר 1879. אביו, בעצמו יהודי משכיל, היה מן הלוח"מים למען הפצת ההשכלה בקרב היהודים. גרינבוים התחנך בפלונסקי, למד ב"חדר" ובגימנסיה. באוניברסיטה של וורשה סיים לימודי משפטים. עוד בלמדו בגימנסיה הצטרף לחוגים ציוניים. את עבודתו העיתונאית התחיל כסטודנט באוניברסיטה ב-1901. כתב ועסק בעריכת בעתונים בשפות עברית, אידש, פולנית ורוסית. היה חסיד של "עבר דת ההווה" בגולה ואחד ממנסחיה של "תוכנית הלסינגפורס". למן הקונגרס הציוני השביעי השתתף בכל הקונגרסים הציוניים. עם זה ניהל מלחמה תקיפה בעד הכרה בקהילה היהודית החילונית והענקת זכויות לשפת אידש במוסדות הממשלתיים.

ביוזמתו הוקמו בא"י לשכות עבודה כלליות, שהסדירו את יחסי העבודה. גרינבוים היה חבר ההנהלה בראשות דוד בן גוריון, אשר הכינה את הבסיס להקמת המדינה היהודית. כאשר הוקמה המדינה נבחר גרינבוים כחבר מנהלת העם ולאחר מכן לשר הפנים הראשון של מדינת ישראל. הוא הכין את הבחירות לאסיפה המכוננת - שהיתה לכנסת הראשונה.

לאחר פרישתו מן הממשלה עבר יצחק גרינבוים לגור בקיבוץ גן שמואל, שם היה בנו חבר. המשיך להיות ער לבעיות העם והמדינה, כתב ונלחם על דעותיו בעתונות העברית.

בול עתודה ב' 4.30 ל"י

ביום ב' ה-26 במאי הופיע בול עתודה חדש בערך נקוב של 4.30 ל"י, על-פי התעריף החדש. לבול עתודה החדש הונפקה מעטפת "יום ראשון", כמקובל בבולי ישראל הרגילים. בבולי מועדים תשמ"א שיופיעו באוגוסט יכלל גם בול אחד בערך נקוב של 4.30 ל"י, נוסף לשני בולים בערכים של 20.00 ל"י ו-30.00 ל"י.

לראש השנה שלוש מנורות שבת

גלויה ב-21 אלף ל"י

במכירה הפומבית האחרונה של "בולי הבירה" הושגו כמה מחירי שיא תמורת חומר בולאי שהוערך בסכומים נמוכים בהרבה.

כך, למשל, השיגה גלוית-דואר תורכית עם חותמת "מאה שערים", סכום של 21 אלף לירות כאשר מחירה ההתחלתי היה לא יותר משלושת אלפים ל"י.

מעטפה שיצאה מירושלים במלחמת-השחרור ועליה בולי מנהלת העם עם חותמת "חומה" שהוכנה בזמן המצור, נמכרה ב-11 אלף ל"י (מחירה ההתחלתי היה 1,200 ל"י בלבד).

מעטפה שנשלחה מבסיס חיל הים מס' 4 בחיפה לביריה שבגליל בזמן המצור על צפת, הוערכה ב-5.5 אלף ל"י ונמכרה ב-8 אלפים ל"י.

קוריוז מעניין היו מעטפות עם בולי מנהלת העם מסידרת אותיות הא"ב כשהן חתומות בחותמת דואר מנדטוריות. סידרת המעטפות בת 22 מעטפות הוצעה ב-900 ל"י ונמכרה ב-5.5 אלף ל"י.

מחירים גבוהים הושגו גם בעד בולים שונים, כמו דואר עברי עם מספרי גליון (שלושת הגדולים) - 23 אלף ל"י. סידרת "שלום" שוייצרית - 22 אלף ל"י; בלוק "לוג" בה" שוייצרי - 12 אלף ל"י; מעטפות עם בול צפת - 13 אלף ל"י וכו'.

לפי אמונה עממית מרחפים מלאכים מעל להבות הנרות, ומכאן מנהג הנשים לכסות את פני הן מיד לאחר ההדלקה, שלא לראות את פני המלאכים. במרוצת הזמן נוצרה אמונה כי בכוחם של נרות השבת לגרש שדים ורוחות.

אין הלכה קבועה לגבי צורת המנורה ומספר הנרות שיש להדליק, ולא נמצאו מנורות חרט מן התקופה העתיקה שאפשר לזהותן בוודאות כמנורת שבת. בדרך כלל אין מדליקים פחות משני נרות, המסמלים את מלות הדיבר "שמור וזכור". יש גם המדליקים נר לכל אחד מבני המשפחה. בקרב יהודי אירופה הודלקו מנורות שמן תלויות או נרות שעווה בפמוטים. יהודי אסיה וצפון אפריקה השתמשו בעיקר במנורות השמן בצורה של מיכלי מתכת בעלי פיות לפחילות וכן במנורות תלויות בשרשראות, הנושאות מיכלי זכוכית לשמן. בקרב יהודי גרמניה ומרכז אירופה מנורת השבת התלויה עשויה מתכת, ובה עמוד מרכזי שאליו מחובר מיכל שמן בצורת כוכב, ותחתיו תלוי אגן לנטף. מנורות כאלה היו בשימוש החל מן המאה ה"ב, אך בעיקר המשיכו היהודים להשתמש בסוג זה של מנורות תלויות בתקופות מאוחרות יותר. החל מן המאה ה"ז כונתה המנורה בגרמנית "יודנשטרן" - כוכב היהודים.

במשך הזמן הופיעו דגמים מורכבים יותר ובמספר ביזכים שונה. אך מיכל השמן בצורת כוכב נשמר, והמסורת הארוכה של השימוש בו העניקה לו מעין קדושה. בימי חול היתה המנורה תלויה על הקיר כשהיא מוגבהת, ואילו לכבוד שבת הונמכה מהתקרה בעזרת מנוף בצורת משור. החל מן המאה ה"ח הדליקו מנורות בעלות מיכל בצורת כוכב עשויות פליז, בדיל, וכסף גם בפולין, אוסטריה, בוהמיה ומורביה.

מנורות שבת תלויות היו מצויות גם בקרב קהילות היהודים הספרדיות בהולנד ובאנגליה במאה ה"ז. הן עשויות בדרך כלל מחמישה חלקים התלולים זה תחת זה.

בצפון אפריקה, בעיקר במרוקו, ייעודם של נרות השמן לא היה מוגדר והשתנה לפי מנהג המקום.

מכתבים למערכת

יושם קץ להחתמה רשלנית

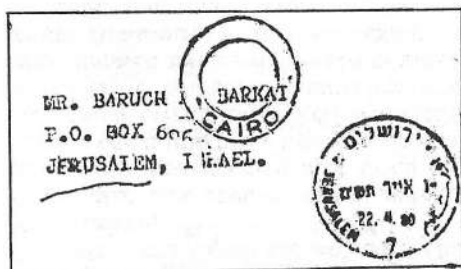
המהנדס דיאמנט מתלאביב היפנה אלינו את זעמו על העוול שנעשה לו ולאחרים בהחתמה רשלנית של הופעת בולי "מגן דוד אדום". הכוונה להחתמה שהיתה בכרך מלכי ישראל בת"א. מר דיאמנט מציין שמאות מעטפות יום ראשון הושחתו בשל ההחתמה הרשלנית.

יצויין שפניות דומות הופנו אלינו גם במקרים אחרים של החתמה, גם נגד פקיד השירות הבולאי; מן הראוי שתיתנה הוראות ברורות לפקידים וכמובן חותמות וכריות דידי מתאימות.

נמצאו בולי פוספור בלתי ידועים

את הבולים עם הפוספור הניסיוני הדביקו במיוחד על פיסות נייר בדומה לפי סות הנייר המקוריות כדי להרבות במשקל, כי כל ה"שלל" נמכר בקילוגרמים. יצא, איפוא, שנמצאו מעט בולים בני 3 ו-18 אגור רות חתומים, ללא שובלים עם פסי פוספור... כיוון שיש מעט מאד בולים כאלה, מחירם הרקיע שחקים, והזוג נמכר ביותר מאלף ל"י!!

גם בירושלים מכתבים מקהיר

עדיין מתפעלים אצלנו ממכתבים המגיעים עים פה ושם ממצרים במסגרת הנורמליזציה... שלא כמו תל-אביב, ירושלים קיבלה פחות דברי דואר מקהיר ואולי רק במקרה ולא מפאת חישובים פוליטיים. השבוע המציא לנו ב.א. ברקאי מירושלים דוגמת החתמה מצרית על-גבי העיתון המצרי "אג'יפ'סן גאזט" עליו חתם והחל מקבלו עתה באורח סדיר - אפילו בירושלים... אגב, ברקאי מציין שקיבל אישור המערכת על ה"מנור" והערה שהוא המנוי הראשון מישראל(1).

שני בולי פוספור מסתוריים נמצאו באחרונה שלא היו ידועים עד כה. הכוונה לבול 3 אגורות ו-18 אגורות מסידרת "מנוף הארץ". בולים אלה הודפסו ללא פוספור וכך הם ידועים בציבור. בול 18 אגורות במהדורה על נייר עבה הוא נדיר למדי ובשל כך גם יקר, אולם עד כה לא ידעו על מציאותם של בולי 18 אגורות עם פוספור, כמקובל בבולי נוף אחרים. בבול 3 אגורות לא היו סטיות מיוחדות ולכן כם מחירו רגיל.

עתה נמצאו כאמור, בולים מעטים בני 3 ו-18 אגורות עם פסי פוספור והיו ללהיט מבוקש שמשלמים עבור כל בול מאות ל"י. הבולים המעטים שנמצאו מקורם במשרד התיקשורת בחבילות בולים חתומים שנמכרו בשקים לסוחרים. בשק אחד נמצאו כמה בולים בני 3 ו-18 אגורות כשהם לא משומי שים אבל חתומים. בולים אלה שימשו לניסוי בגליונות בודדים שעברה עליהם תמיסת פוספור, לשימוש במכונות מיון אלקטרוניות.

משום מה לא הוחלט להכניס למחזור את שני הבולים מרוחים בתמיסת פוספור אולם מספר הגליונות ששימשו לניסוי לא השמידו, החתימו אותם ידנית והוסיפו אר תם לשק הבולים שמשדר התיקשורת מעמיד כל שנה למכירה פומבית מתוך המלאי שמצטבר במשרדיו. הבולים נמכרים בדרך כלל כשהם מודבקים על קטעי מעטפות, כפי שנגזרו מהן.

טיסת בכורה של "שחף"

חברת שחף - שרותי תעופה בע"מ פתחה באחרונה שרות טיסה בקו אילת-תל-אביב. ביום פתיחת הקו 18.5.80 הוחתמו מעטפות טיסה מיוחדות.

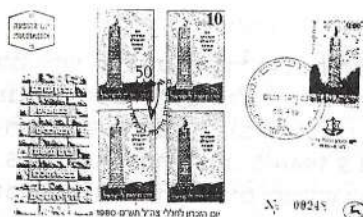

300 אחוז - בשבועיים

ב־15 באפריל הופיעו שני בולי יובל למגן־דוד־אדום וגליון זכרון. תוך יומיים אזל גליון הזכרון ותוך פחות משבוע אזלו גם שני הבולים. הגליון שעלה 31.40 ל"י נמכר עתה בכ־100 ל"י (!) עליה של כ־300% בזמן קצר מאד, ממש ללא תקדים, פרט אולי בשנים 7-1965 בזמן בהלת הבולים הגדור לה. מפליאה העובדה שהפסקת המכירה של גליונות מגן־דוד־אדום לא היתה צריכה להשפיע על כמות הגליונות שבשוק, שכן גליונות הזכרון נמכרים בדרך כלל ביום הראשון להופעתם, כך שמרבית המהדורה צריכה להימצא בידי האספנים, גם אם המכירה הופסקה אחרי יומיים. המחירים הרקיעו שחקים וכאמור עלו ל־300% מעל לנומינאל וספק אם בהצדקה.

מהדורות רגילות של גליונות זכרון נעות סביב 300-400 אלף גליונות. המחיר הנוכחי אינו מוצדק, אלא אם יתברר שהפעם נמכרה מהדורה קטנה בהרבה מן הממוצע. הדבר יתכן, שכן השנה ירדה המכירה בצור רה משמעותית כי אנשים נמנעו להשקיע בבולידואר בתקופות האינפלציה, משום שעליית מחירי הבולים השנתית לא הדביקה את גובה האינפלציה. אם יתברר שאכן המהדורה של גליונות מגן־דוד והבולים בכלל קטנה בהרבה מן הממוצע - כלומר הבול מתחת לחצי מיליון עותקים והגליון פחות מרבע מיליון, כי אז לשניים "עתיד" טוב ויירשמו כבולים בעלי סיכויי התייקרות טובים.

אנדרטת כביש הגבורה על בול דואר ובולי הקק"ל

מעטפת־זכרון למשפחות השכולות

המחלקה להנצחת החייל באגף השיקום שליד משרד הביטחון הנפיקה גם השנה מעטפת־זכרון מיוחדת שנשלחה ערב יום הזכרון לכל המשפחות השכולות שיקריהם נתנו נפשם למען המדינה. רשימת מקבלי המעטפות גדלה, לצערנו, מדי שנה בשנה. המחלקה להנצחת החייל דואגת לשלוח לכל משפחה שכולה, החל מקורבנות מלחמת השחרור, מעטפה ובה איגרת ניחומים של שר הביטחון. המעטפות מבוילות בבול יום הזכרון, המופיע במיוחד ערב יום הזכרון לחללי צה"ל.

השנה מודפס על־גבי המעטפה ענף עץ זית, ראייה לשלום המקווה.

ססס

מעטפות "שי" של קק"ל

מפעל בולי קק"ל הנפיק בימים אלה מעטפת "שי" מיוחדת לציון יום הזכרון לחללי צה"ל תש"מ, 1980.

זו מעטפת יום ראשון (15.4.80) של השרות הבולאי, (בול אנדרטת כביש הגבורה) בצירוף 4 בולי קק"ל שהונפקו בשנת 1949, לציון כביש הגבורה עליהם מופיע הפסוק: "אם אשכח ירושלים תשכח ימיני". על הבולים מוטבעת חותמת "שי" של הקק"ל. המעטפות ממוספרות.

חותמות "מנהלת העם" בראשון לציון

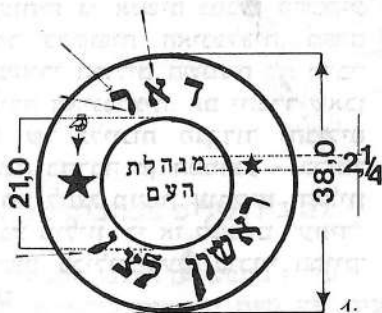
מאת מאיר כהן (מרסל)

איות כבר מ-5.4.1948, על מכתבים עם בולי ראשון לציון לשעת חירום, בשימוש הדאר העברי המקומי, חוץ מראשון לציון גם בתל אביב, מ-18.4.1948 ובנחלת העם מ-20.4.1948. נראה, שחותמות דאר ראשון לציון שהיו עד 6.5.1948 לא היו בכלל בנגוד להוראות החוזר מס. 1/1948 של המנהל הכללי של דאר "מנהלת העם". קשה להסיק ביר שבחותמות דאר "מנהלת העם" ראשון לציון, השתמשו עד לתאריך 30.5.1948, דבר שהיה נוגד להוראות החוזר מס. 3/1948, סעיף 2 ב', 3 ו-4, ולפיכך חותמות הדאר "מנהלת העם" ראשון לציון שבתקופה הנזכרת היו בשימוש עד לתאריך הנ"ל, אף על-פיכך שחותמות דאר של מדינת ישראל כבר היו בשימוש באופן סדיר בראשון לציון עוד מיום 16.5.1948 (לפעמים גם על מכתבים עם בולי המשרות של ראשון לציון). מעניין שבראשון לציון היו באותה תקופה 2.5.1948 - 30.5.1948 (שלוש) חותמות דאר "מנהל העם" מקומיות על מכתבים עם בולים שונים, כגון: בולי הקק"ל, בולים מקומיים של ראשון לציון, בולים מנדטוריים ואפילו בוליהדאר העברי (לא מצאתי על בולי כופר היישוב).

בעקבות החוזר מס. 1 מ-25.4.1948 (כ"ז בניסן תש"ח) של הסוכנות היהודית לא"י והועד הלאומי לכנסת ישראל - מחלקת דאר, טלפון וטלגרף (ע"י המנהל הכללי דאז, מ. גרובובסקי), בקשר לארגון שירות דאר זמני וסדיר, הוחלט שחוץ מבולי הקק"ל שקבלו הדיסטרכ באזורים העיקריים של א"י, כגון: ירושלים, תל אביב וחיפה, ניתן להשתמש גם בחותמות החדשות של דואר "מנהלת העם". (שונים רק בשם המקום כגון משרד הדאר המקומי וללא תאריך).

השימוש בחותמות הנ"ל, היה צריך להתחיל בערים: ירושלים, תל אביב וחיפה מ-6.5.1948 עד 15.5.1948, ראשון לציון ויתר המושבות מ-1.5.1948 עד 15.5.1948, עד לקבלת חותמות החדשות של דאר מדינת ישראל. היו מקומות בודדים שהשתמשו בחותמות הדאר המנדטורי (לפי חוזר מס. 3 סעיף 2 ב' של מחלקת התחבורה - דאר טלפון וטלגרף של מנהלת העם מ-10.5.1948 מנהל הכללי זאב פרידברג), במידה מסוימת ולתקופה קצרה כאשר היה בלתי אפשרי להשתמש בחותמות החדשות של "מנהלת העם" בגלל כל מיני הפרעות (נחלת יהודה - ראשון לציון). ראשון לציון היתה שייכת לאזור תל אביב - ירושלים, מרחב השפלה, ביום פירסום החוזר מס. 1, 25.4.1948, בראשון לציון, כבר היה שירות הדאר מאורגן ע"י המועצה המקומית על-פי החלטה סודית של הועד הפועל שלה, מס' 71 מ-26.3.1948, שנפתח ב-4.4.1948 - היום הראשון של הדאר המקומי בראשון לציון. היה שימוש בחותמות דאר "מנהלת העם" המקומית מ-2.5.1948 במקביל עם חרותמות דאר מקומיות, שהיו חותמות עצמי

אולם, לפי ארנסט פלורי (1), חותמות דאר "מנהלת העם" ראשון לציון, היו בשימוש רק מ-7.5.1948 (באיחור) עד ל-16.5.1948, לפי החוזר מס. 3/10.5.1948, ולא הוזכרו השינויים הנמצאים בשלוש החותמות העיקריות "מנהלת העם" ראשון לציון, כגון החותמות המובאות בזה:

סטיה מס. 3

גודל החותמת הוא לפי קו הקוטר בעיגול החיצוני 35.0 מ"מ בעיגול הפנימי 20 1/2 מ"מ. הכוכבים לא במקום שבחות' מות מס. 1 רמס. 2. הכוכב השמאלי יותר קטן מהימני ב-1.7 מ"מ. גובה של האותיות: "דאר" 2.8 מ"מ, "ראשון לציון" 2.5 מ"מ, "מנהלת העם" 1.7 מ"מ המרחק בין האות "א" מ"דאר" לקו העיגול החיצוני 3.1 מ"מ, כאשר בחותמות מס. 1 ומס. 2, המרחק הוא בין 2.5 מ"מ לבין 2.7 מ"מ. מקום יותר רחב בין "ראשון לציון" לבין קו הפנימי.

קיימים גם שינויים אחרים שאולי מופי-עים בגלל שימוש רב בחותמות, במיוחד בחר תמות מס. 1 ו-2. חותמת מס. 3 לא היתה בשימוש רב וקרוב לוודאי גם לא הרבה זמן לפני התאריך 30.5.1948, כמו החותמות מס. 1 ומס. 2.

מעניין לראות גם שהצבע (הדיו) שהשתמשו בחותמות "מנהלת העם" ראשון לציון, היה שחור עד שחור בהיר ולא נמצא אף הבדל בינו לבין הדיו בו השתמשו קודם לכן בראשון לציון. לא נמצאה אף חותמת בצבע סגול, המופיעה בקטלוג של מוסדן (2) של חותמות דאר "מנהלת העם" בתקופת המעבר.

ספרי עזר:

1. ארנסט פלורי. סיגריסוויל - צוויץ "תקו" פת מנהלת העם" עמ. 62 (באנגלית)
2. מוסדן א. "קטלוג לבולי א"י ויודאיקה" 1969, עמ. 62, 37/39 (באנגלית)

סטיה מס. 1 א

גודל החותמת הוא לפי קו הקוטר בעיגול החיצוני 38 מ"מ, בעיגול הפנימי 21 מ"מ, שינויים בכוכבים: כוכב הימני הוא יר תר קטן. שינויים ברוחב האותיות "ראשון לציון" והאות "דאר", "ר" יותר רחבה, נון סופית מ"ראשון לציון" יותר ארוכה ויותר רחבה "מנהלת העם" בגודל 2 1/4 מ"מ, "ראשון לציון" בגודל 3.5 מ"מ.

סטיה מס. 1 ב

גודל החותמת הוא לפי קו הקוטר בעיגול החיצוני 38.2 מ"מ בעיגול הפנימי 20 1/4 מ"מ. הכוכבים דומים לכוכבים בחור תמת מס' 1 א. המלה "דאר" יותר דקה וב- גובה של 34 מ"מ. "העם" בגובה של 2.1 מ"מ. שינויים ב"ר", ו"צ" מראשון לציון. המרחק בין "ל" לקו העיגול הפנימי יותר קטן.

סטיה מס. 1ג

גודל החותמת הוא לפי קו הקוטר בעיגול החיצוני 38 מ"מ, בעיגול הפנימי 20 1/2 מ"מ, הכוכב השמאלי נראה עוד יותר קטן. שינויים ברוחב האותיות ראשון לציון

סטיה מס. 2

גודל החותמת לפי קו הקוטר בעיגול החיצוני 36.5 מ"מ, בעיגול הפנימי 21.4 מ"מ, הכוכבים שונים זה מזה בגודל ובצורה. גובה האותיות: "מנהלת העם" 2.0 מ"מ, המלה "דאר" יותר חזקה ויותר ברורה, ב"ראשון לציון" הגודל שונה זה מזה ב-4 מ"מ. "צ" מציון דן" מראשון יותר ארוכה. מרחק יותר גדול בין "ר" מראשון לבין "א".

חותמות זמניות בדואר תל-אביב

מאת ב. פיקסלר וי. נכטיגל

חותמות 195-196
(הסופיות)

חותמת 360
(הזמנית)

גובה החותמת:	22 מ"מ	גובה החותמת:	20 מ"מ
רוחב החותמת:	21 מ"מ	רוחב החותמת:	21 מ"מ
גובה האותיות:	2.5 מ"מ	גובה האותיות:	3 מ"מ
המרחק בין קו "הגג"		המרחק בין קו "הגג"	
לאותיות בעברית:	2 מ"מ	לאותיות בעברית:	1 מ"מ
המרחק בין האותיות		המרחק בין האותיות	
בלטינית לקו התחתון:	1 1/2 מ"מ	בלטינית לקו התחתון:	1 מ"מ
שעות המשמרת (16-)		שעות המשמרת (16-)	
מופיעות משמאל		מופיעות משמאל	
לתאריך		לתאריך	

קיים מספר קטן של מכתבים רגילים.
לא ראינו מכתבים בדאר רשום.

חותמת ליומיים

חותמת זמנית אחרת, מענינת במיוחד, הוכנסה לשימוש זמני, אף-היא במדור המיון בדואר תל-אביב רח' החרש (ראה ציור 3). חותמת זו היתה בשימוש 2 ימים בלבד: ביום 18.6.1961 ולמחרת ביום 14.6.1961. היתה ידועה כ"חותמת הצרפתית" (אולי משום שהיתה דומה לחותמות דואר מצרפת? אולי הוזמנה בצרפת?).

הקוטר הוא 30 מילימטר. השם תל אביב יפו מופיע בחלק העליון בחותמת ואילו למטה - בצד שמאל - מופיע השם באנגלית ומצד ימין - בערבית. התאריך העברי וה-לועזי מופיע בשורה אחת באמצע החותמת.

תופעה מענינת ישנה בחותמת זו. בין המלה "תל" למלה "אביב" (בעברית ובאנגלית) ישנו גם כן מקף. לעומת זאת בכל החותמות "התל-אביביות" המוכרות לנו, ישנו מקף רק בין המלה "אביב" לבין "יפו" (הן בעברית והן באנגלית).

לא ראינו מכתבים שנשלחו בדואר רשום.

עלפי ההודעה לקהל של הדואר, מס' 19/63, הוכנסו לשימוש במדור המיון בדואר תל-אביב, שברח' החרש, 2 חותמות חדשות מטפוס חדש. היו אלה 2 חותמות גליליות, שהשימוש בהן החל ביום 2.4.1963 ושקבלו את המספרים השוטפים 195 (ראה ציור 1) ו-196 שהוא כדוגמת 195.

מן הראוי להביא בזה לידיעת אספני חותמות-דואר שכבר כארבע וחצי שנים לפני כן הוכנסה לשימוש במדור המיון בתל-אביב. חותמת מטפוס זה שהיתה בנסיון יום אחד בלבד (!)

הכוונה לחותמת מיום 5.11.1958. החרמת קבלה את המספר 360, כאילו שזוהי החותמת ה-360 במספר בדואר תל-אביב. אם נקח בחשבון שבסוף 1979 טרם הגיע מספר החותמות הממוספרות בדואר תל-אביב למספר 300 נבין עד כמה היה המספר 360 מספר דמיוני (ראה ציור 2).

איננו יודעים מה הסיבה שרק אחרי למעלה מארבע שנים החלו להשתמש בטפוס זה של חותמת.

קיימים הבדלים בולטים בין החותמת הזמנית לבין החותמת הסופית, כדלהלן:

150 למוסיאון הפרוסי

המוסיאון הפרוסי בברלין חוגג, השנה מלאות 150 שנה להווסדו. המאורע יצויין בשני בולים מיוחדים וחותמת זכרון מיוחדת. לכבוד המאורע תתקיים תערוכה בין ה-5 ל-28 ביולי ובתערוכה יראו כ-500 ציורים מן המוסיאונים המפורסמים ביותר של העולם המערבי.

הבולים שיופיעו הם בערכים: 40 פפ. - עליו יראה מדליון עשוי אמיל מן המאה ה-12 ועל בול בערך 60 פפ. ייראה פסל עשוי עץ אורן בשם "כמרים קוראים" של ארנסט בארלך, משנת 1932.

ב-10 ביולי תוצא חותמת מיוחדת לכבוד התערוכה שבאמצעותה מוטבע ראש נפר-טיטי, המלכה המצרית המפורסמת.

קפריסין לא מחרימה את מוסקווה

לוקסנבורג היא היחידה שחזרה בה מהנפקת בולים מיוחדים לאולימפיאדת מוסקווה. היא הנפיקה סידרת בולים מוקדשת לאולימפיאדה וזמן מה אחרי זה הוציאה אר-תם מן המחזור. במדינות אחרות לא שונתה התכנית ומי שהחליט להנפיק בולי אולימפיאדה כיבד את ההחלטה.

קפריסין הודיעה רק עתה על החלטת הדואר שם לכבד את אולימפיאדת מוסקווה בסידרה בת שלושה בולים, בעלי ציורים סמליים עם סמל האולימפיאדה.

הבולים יופיעו ב-23 ביוני, גאנה וגרני-דה הודיעו גם הן על הנפקה מיוחדת לכבוד אולימפיאדת מוסקווה.

קפריסין התורכית מתעלמת

על אף מחאותיה של קפריסין והכרזות בפורומים בין-לאומיים על אי חוקיותם של בולי קפריסין התורכית, ממשיכה זו בהנפקת בולים. באחרונה הופיעה סידרה לכבוד הוועידה האיטלמית.

בולי אולימפיאדה ממשיכים לזרום

יותר ויותר מדינות מודיעות עתה על הנפקות לכבוד אולימפיאדת מוסקווה ונראה שאין נטיה להחרים את האולימפיאדה ולו עלידי אי-הנפקת בולים מיוחדים לכבודה. ג'מייקה הודיעה שב-21 ביולי תוציא שני בולים לרגל אולימפיאדת מוסקווה; ליסוטו הודיעה על ארבעה בולים; טריני-דד וטובאגו תוציא שלושה בולים וגליון-זכרון; גאנה - ארבעה בולים וגליון זכרון; גרנאדה - ארבעה בולים וגליון זכרון; הר-שימה כמובן איננה סופית.

הרצל באוסטריה – אנה פרנק בהולנד

הבול השני מראה מפציץ בריטי מטיל
מזון בשמי הולנד. שני הבולים הופיעו ב־25
באפריל. בול אנה פרנק נועד לסמל את הכי-
בוש הנאצי ובול המפציץ – את השיחרור.

אגב, הטלת המזון ממפציצים בריטיים
נעשתה בהסכמת הגרמנים. מאז נחיתת הצב-
חנים של בנות הברית בהולנד ב־1944, חש-
בו כולם שהולנד תיכבש תוך ימים ספורים
על-ידי בנות הברית, והממשלה הגולה ההר-
לנדית בבריטניה, נתנה הוראה לעובדי הרכי-
בות בהולנד לפתוח בשביתה רבתה. התוצאה
היתה שונה מן המצופה. הולנד לא שוחררה
עד מאי 1945 ותושבי הערים הגדולות בחל-
קה המערבי של המדינה, לא קיבלו כל אס-
פקת מזון בגלל שביתת הרכבות שלא הביאו
תוצרת חקלאית לערים. אפשר היה להעביר
מזון רק באמצעות ספינות, אך הקור העז
שפקד את האיזור לא איפשר תנועת אוניות.
כאשר שוחררה כבר הולנד המזרחית והצפ-
נית, עדיין ישבו גרמנים בהולנד המערבית
ותושביה עמדו בפני גסיסת רעב. לכן החלי-
טו הבריטים להטיס ולהטיל מזון מעל לערי
המערב וזאת בהסכמת הגרמנים הכובשים.

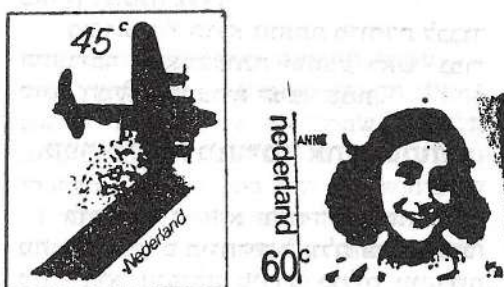
כך קרה שב־19.45 הבחינו תושבי הע-
רים רוטרדם והאג במפציצים שהנמיכו טוס
והטילו מזון למקומות מסומנים מראש למט-
רה זו. אלפי אנשים נראו צוהלים ובוכים
מעל גגות בתיהם וברחובות. כ־800 מפציצים
זרקו כ־12,000 טונות מזון במשך 9 ימים.
הטלת מזון מעל הולנד הפכה לסמל השחרור
שם.

שני פריטים חדשים נוספו לאספני
"יודאיקה": באוסטריה חותמת-דואר מיוחדת
דת במלאות 120 שנה להולדתו של ד"ר
בנימין זאב הרצל, ובהולנד – בול זכרון
לאנה פרנק ובול אחר לציון 35 שנה לסיום
הכיבוש הנאצי והשיחרור.

באוסטריה הונצחה החותמת המיוחדת
במעטפות-זכרון שהוכנו גם על-ידי סוחרים
בוינה, כך שסביר להניח שמעטפות לא
תחסרנה.

הבולים שהופיעו בהולנד הוקדשו לאנה
פרנק והצנחת המזון שבזרק בשמי הולנד
על-ידי הבריטים ב־29 באפריל 1945.

בול אנה פרנק מראה את דיוקנה, מתוך
צילום משפחתי על רקע שורות של עמוד
עליו כתבה את יומנה.

אנה פרנק מתה כידוע במחנה ריכוז
ברגן-בלזן באביב 1945 והיחידה שנשארה מן
המשפחה בחיים היה האב והוא שמצא את
היומן של אנה אצל אחת המשפחות שעבדו
אצלו בהולנד.

לפי עצת חברים פירסם האב את יומן
בתו והוא הופיע ב־1947 בשמו המקורי
שאנה פרנק קראה לו "החלק האחורי של
הבית". מהולנדית תורגם הספר לצרפתית,
אנגלית וגרמנית וזכה לפירסום רב. עד כה
הופיע ביותר מ־50 שפות ומדינות בכ-
14,000,000 עותקים. לאחר שהחליטו
להרוס לצורך בניה את הבניין בו התגוררה
משפחת פרנק, נוסדה הקרן על שמה עם
המטרה לשמור על ה-"Achterhuis" (החלק
האחורי של הבית) כפי שמתואר ביומנה
והקרן למוזיאון הנושא את שמה.

הושמדו 13 מיליון בולי קק"ל

– מאת א. לין –

בולי קק"ל עם הדפס־רכב

כבר הזכרנו שמאז דצמבר 1977 מונפ־קים בולי קק"ל עם עריכים בשקלים (בשעי־תו מתוך כוונה לא להדמות לבולי דואר של מדינת ישראל). כל בולי קק"ל מאותה תקופה נמכרו בשער של 1 שקל תמורת 1. ל"י. עם הנהגת יחידת המטבע הישראלית בשקלים, כאשר 1 שקל שווה 10 ל"י, נערך מפעל הבולים בקק"ל לביצוע הפע־לות הדרושות כדי למנוע אפשרות הטעיה של הציבור. בשלב ראשון הופסקה מכירת הבולים בהם השקל שווה 1 ל"י (היתה סכנה שימכרו אותם ב־10 ל"י). מאוחר יותר הודפס הדפס־רכב המבטל את העריך הקיים והודפס עריך חדש; גם על הבולים שטרם נכ־נסו למחזור אבל הודפסו עם שקלים היה צר־ך לשנות את העריכים. להלן רשימת הבו־לים עם הדפסי הרכב בשקלים בהתאם לשע־רם האמיתי:

בול יצחק גרינבאום, במקום 3 שקל
קבל עריך של חצי שקל, כלומר 5 ל"י;
גולדה מאיר – 1 שקל (במקום 10 שקל);
דפית עם בול גולדה – 2 שקל (במקום 20 שקל);
הנשיא נבון – 1 שקל (במקום 7 שקל);
70 שנה ייסוד השומר – 1/10 שקל
(במקום 1 שקל); הרב פרומוקין – 1/10 שקל
(במקום 1 שקל); שקל הגאולה – 1.5 שקל;
יוברט האמפרי – 1/2 שקל (במקום 5 שקל);
גוטמן – חצי שקל (במקום 5, בשני הבולים).

בולי קק"ל הראשונים הופיעו עוד בשנת 1902. הבולים נועדו להביא לתודעת אומות העולם, כי לעם היהודי יש מולדת ותהיה לו מדינת יהודים בארץ ישראל. הבול, שהינו אחד מהסמלים של ריבונות (כמו מטבעות, דגל וכו'), היה בנוסף לאמור גם אמצעי חינוכי הסברתי וכן אמצעי לאיסוף כספים לגאולת הארץ.

כברת דרך ארוכה עברו בולי קק"ל מאז, וכיום הפך הבול להיות בין היתר פריט פילטלי (לא פוסטלי) המקובל על אספנים רבים. תצוגה בתערוכות לאומיות, ציון הבולים בקטלוגים רבים, (בארץ ובחו"ל) שרות מגויים קבוע, סוכנים ועוד ועוד. אלה הם רק חלק מהסממנים המאפיינים את חדי־רתם של בולי קק"ל לעולם הבולאות.

כיוון שבולי הקק"ל מקובלים כפריט פילטלי בעולם הבולאות, הועלתה על המדו־רה בעית מלאי הבולים שהצטברו במחסן מפעל בולי קק"ל עד היום. מנכ"ל הקרן הקיימת לישראל ש. בן־שמש, מינה ועדה מיוחדת מתוך הוועדה הציבורית המייעצת למפעל בולי קק"ל לצורך נושא זה, שהחלי־טה לאחר דיון מעמיק, על השמדת בולי קק"ל מעל לכמות סבירה מכל סוג שהושי־ארו למטרותיה השונות של הלשכה.

כח האדם שהוקצה לנושא הביעור טי־פל במיומנות תוך בקרה מלאה בכל הפריטים במשך מספר חודשים וכעת כמעט בסיומו של חלק זה של המבצע, ניתן להודיע לקהל האספנים, כי הושמדו כ־13,000,000 (שלוש־עשר מיליון) בולים.

בולי השנים האחרונות מופיעים במה־דורות סבירות ומבוקרות בהתאם לצרכים ואין כמעט עודפים. לעומת זאת נצטברו עודפים רבים מן השנים שקדמו למעבר לשי־טת הנפקה מתוכננת לצרכים ואלה, כאמור, הושמדו עתה.

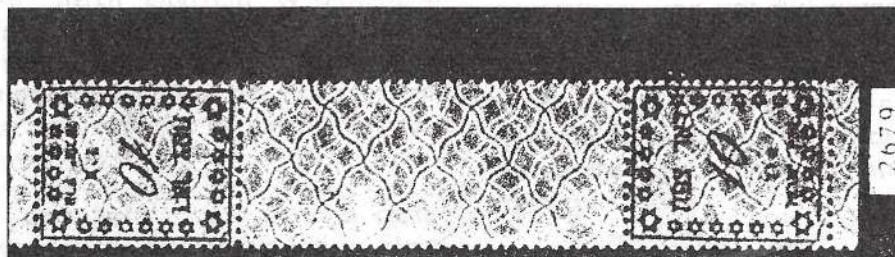
כך הודפסו בולי צפת

-מאת אליעזר שטקל-

(פירוט מיוחד של ההדפסה הופיע בשע-
תו ב"הוילנד פילטליסט" 61-65 במאמרים
ארוכים של ד"ר קורט סלע) (שטינברג).

כמו כן במאמרו של א. לינדנבאום בעתון
„דבר“ וב"הירחון הישראלי לבולאות".
לפי ספורו של מנהל הדאר הצפתי מר
גיגר, השתמשו בשלב ראשון בגומי צהוב
להדבקת הבולים על-גבי המעטפות ואחרי
זה בגומי לבן. מובן שהדפסה טיפו-גרפית
בזמן בלתי רגיל ובנסיבות כפי שפורטו גר-

רבות סופר על בול צפת ודרך הדפסתו,
אולם בכוונתי לפרט, הפעם, את כל הידוע
בנושא זה.
בול צפת הודפס בשתי צורות סדור:
הדפסה ראשונה נעשתה על דפייניר מעט-
פות, בגודל 165 מ"מ על 130 מ"מ. בכל טור
הודפסו שישה בולים עם הראש כלפי פנים
הדף ועם פס ביניים (ראה תרשים), הספה
החיצונית היה צר והדפים נחתכו באמצע פס
הביניים ובדואר נמכרו חצאי דפים שכללו
שישה בולים.

מה לאי אלה שבועים, שינון כפול או חוסר
שינון בכלל.

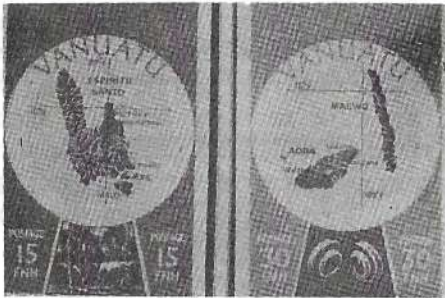
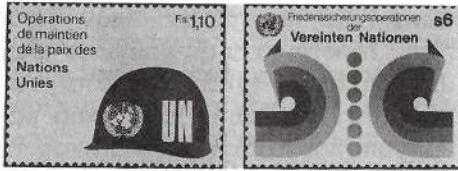
"דפוס הגליל" היה הדפוס היחידי בעיר
והופקע ע"י הפלמ"ח. מר גיגר מספר שלא
הצליחו לשכנע את בעל הדפוס להדפיס את
הבולים (המנדט עוד היה בתוקפו בסוף
אפריל). המשימה הוטלה על פועל דפוס
ששמו בן-זקן. הוא בהדרכתו של דב גיגר
השתמשו בנייר מעטפות עם דוגמה של גלים
שיוצרים מעוינים - הדפיסו תחילה בפינת
כל אגרת את דוגמת הבול של צפת. צורתו
של הבול מלבנית, במרכז מספר 10 והמילה
"מיל", למעלה המילים "דאר צפת", למטה
מתחת למספר 10 כתוב - ארץ-ישראל. כל
אלה במסגרת של 20 מגנידוד קטנים
ובארבע-הפינות של הבול 4 מגנידוד בפור-
מט גדול יותר. הנייר היה לבן ובצד אחד יש
נח המעוינים הגליים ברוחב הבול. גודל
הבול הוא 25 על 30 מ"מ. העיצוב הוא פשוט
ויחד-עם זאת עושה רושם רציני ומכובד.
צבעו הכללי הוא כחול-שחור.

בהדפסה השניה השתמשו גם כן בנייר
מעטפות, אבל בגודל 145 מ"מ על 110 מ"מ.
שוכ הודפסו פעמיים שישה בולים אבל בזר
גות לרוחב הדפים. ההפרדה נעשתה בשני
המקרים ע"י שונן 1 1/2 ובהדפסה שניה
גם לאשנבי הדואר הוגשו הבולים בהפרדה
כך שדפית של שישה בולים יוצרת מן בלוק
בולים משונן מסביב וספחים מסביב.
הדוגמה של כוכבי מגן-דוד סודרה יד-
נית ולכן ישנם כמה טפוסים של הבול הנב-
דלים ע"י הזזה קטנה של הכוכבים התחת-
נים - מצד שמאל של הבול.

בולים למשקיפי או"ם

הפעם הופיעו ארבעה בולים: שניים במטבע אמריקאי - 15 ו-31 סנט; 1.10 פרנק עבור דואר או"ם בז'נבה ו-6 שילינג עבור דואר או"ם בוינה. לארבעת הבולים שני ציורים שצוירו בידי ברונו וייס מגרמניה (כובע פלדה) וג. גרדינר מבריטניה. ביום ההופעה הוטבעה חותמת ציורית מיוחדת המראה משקיף או"ם.

ההבריידים החדשים יקבלו השנה עצמאות
ויקראו אוטאונא

שני בולי טיטו ביוגוסלביה

שני בולי טיטו האחרונים מן ה-28 באפריל הופיעו עוד בחייו של טיטו ואין הם בולי אבל למנהיג הנערץ של היוגוסלבים שנפטר לפני זמן קצר. שני הבולים הם בסידרת "בולי אירופה" - אחד על-פי יצירה אמנותית ואחד על פי המדליה שהוטבעה שם לציון 30 שנה לשיחרור מן הנאצים.

הופיע "אינטרפילה" 80

"אינטרפילה 80" INTERPHILA ה"דפי זהב" של הבולאות המופיע זה 17 שנה בצורת ספר כתובות ואינפורמציה בענייני בולי אות ונומיסמטיקה, הופיע עתה במהדורה חדשה. ספר השנה הוא בן 496 עמוד, בספר כתובות השרותים הבולאיים בעולם, אגודות בולאיות, כתובות אספנים וסוחרים (כ-15,000) בכ-600 נושאים ועוד ועוד. מחיר הספר הוא 19 מארק מערב גרמניים. הספר מופיע במינכן.

מאז 1945 היו לאו"ם 15 מבצעים מיוחדים במיני-כוחות צבאיים - מוועידת שביתת הנשק שפעלה החל מיוני 1948 בא"י, אחר-כך בקשמיר, קונגו, אינדונזיה, קפריסין והרפובליקה הדומיניקנית ועד ל"יוניפיל" הפועל עתה בדרום לבנון, בגבול עם ישראל. למעשה קיימים שני סוגי כוחות או"ם: משקיפים בלתי חמושים, הידועים אצלנו בשם "משקיפי או"ם" וכוחות או"ם בצורת יחידות צבאיות סדירות (חמושות בנשק קל) והנשלחות על-ידי חברות או"ם ופועלות בשטח מטעם האו"ם. כוחות אלה ידועים בשמות שונים, כמו "יונף", "יונצוף", "יוניפיל" (במזרח הקרוב), "יוניפיציפ" (בקפריסין) וכו'.

אגב, לא כל הכוחות מוחזקים על-ידי האו"ם בלבד. הרוב כן, אולם יש כאלה שהחזקתם היתה וולונטרית על-ידי המדינות חברות האו"ם, שנידבו יחידותיהם לאיזור המסויים, תוך התנגדות מדינות אחרות שסירבו להשתתף במימון הכוח. יחידות "יוניפיציפ" למשל, שפעלו בקפריסין, מומנו על-ידי הממשלות ששלחו יחידותיהן ומדינות אחרות, אך לא על-ידי האו"ם.

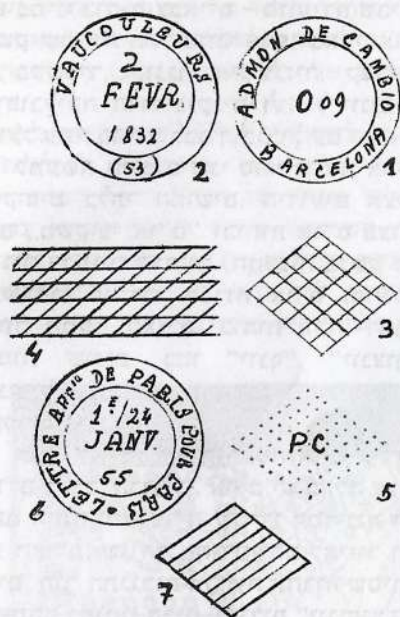
עדיכ הופיעו 6 הנפקות בולים של דואר או"ם לכבוד כוחות האו"ם השונים - משקיפים וכוחות סדירים. הסידרה השביעית הופיעה ב-16 במאי השנה והוקדשה למשקיפים. הסידרה הראשונה הופיעה ב-8 באפריל 1957 לכבוד "יוניף" שפעל בגבול ישראל-מצרים אחרי מבצע סיני וב-24 באוקטובר 1962 לכבוד הכוח שפעל בקונגו; ב-1 באוקטובר 1963 הופיעה סידרה לכבוד "יוניט"א" (באינדונזיה). ב-4 במארס 1965 הופיעה סידרה לכבוד הכוח שפעל בקפריסין (יוניפיציפ).

נוסף לארבע הנפקות אלה הונפקו שתי סדרות אחרות לכבוד כוחות האו"ם "שומרי השלום", אולם תחת שם כללי כמו

"משקיפי או"ם", או "כוחות או"ם" - האחת ב-24 באוקטובר 1966 והאחרת ב-21 בנובמבר 1975. הסידרה השלישית מסוג זה הופיעה, כאמור ב-16 במאי 1980.

חותמות בבולי צרפת 1849-1876

מאת ש. וסרמן

הגריל היה בשמוש 3 שנים בלבד - היינו עד 31.12.1851. צורתו לא היתה אחידה בכל המקומות. כך למשל בפריז וב-גריל נמצא סורג שפנותיו מעוגלות. בגריל השתמשו פרט לצרפת ואלג'יר גם במשרדי הדאר של צבא המשלוח ברומא. בכדי לזהות את הבולים הבאים ממקורות אלה, דרוש שהפריט יהיה שלם - מעטפה הנושאת מלבד הבול גם חותמת-תאריך ברורה.

פרט לאלג'יר ובגייסות צרפת ברומא, לא היה הגריל בשמוש בשום מקום בחו"ל. המשרדים בטורקיה ובמצרים לא קבלו בולים לפני 1851 ובולי צרפת שהיו בשמוש במושבותיה הוחתמו רק בבואם לצרפת. חותמת גלילית נמשכת - Grille sans fin (ציור 4) או בחותמת לחנג' של הדאר הנע (ציור 5), כשאותיות PC טבועות במרכז הלחנג' (ציור 5).

על חותמת הלחנג' המחליפה בזמן הקרוב (1852) את הגריל עוד נרחיב את הדבור בבאות.

Grille - סורג (1849-1851)

הבול הראשון של צרפת יצא לאור ב-1 בינואר 1849. עם הופעתו שונה באופן דרסטי נוהג התשלום עבור המשלוח, שהיה מוטל עדיכּה על הנמען (מקבל המכתב). מכאן ואילך נקבע שהמשלוח ייעשה מראש ע"י קניית בול ע"י המוען (שולח המכתב). הדבר חל גם על משלוחי דאר לחו"ל. יוצא אים מן הכלל היו המכתבים הנשלחים לספרד. שם, לפי הסכם מיוחד (1860), הוחזקו המכתבים בחותמת ספרדית רק בהגיעם למענם (ברצלונה או מקום אחר). דמי הדאר נגבו מהנמען לטובת הדאר הספרדי. עקב הסכם זה מצויים בולים צרפתיים הנושאים חותמת ספרדית.

עד להופעת הבול הוחתמו המכתבים בחותמת-תאריך עגולה - Cachet à date, בה צוינו כרגיל מקום היציאה - בראש החותמת, מספר משרד-הדאר - בתחתיתה (עפ"י רוב בסוגריים) והתאריך - בשלש שורות - במרכזה (ציור 2); ובפריז צוינו לעתים גם מספר המשלוח - על-ידי התאריך.

חותמת הנ"ל לא ענתה על הדרישה למנוע את שמוש החור של הבול, לכן התקינו חדשה בצורת Grille - סורג בעל 36 מעיינים (ציור 3). אולם ביום הופעת הבול לא היו עדיין מוכנות החותמות החדשות והדאר הורה, שבינתיים יש להפעיל חותמות זמניות ולצרף על ידן את החותמת העגולה-הישנה. כמה, כמובן, אנדרלמוסיה, החותמות הזמניות היו שונות בכל מקום ומקום - עפ"י רוב קיום גסים, לפי הטעם והדמיון של אנשי הדאר המקומיים.

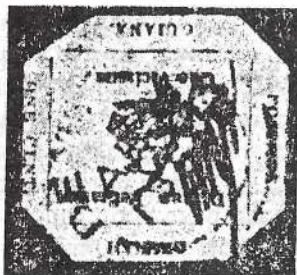
עקב קוצר זמן הביניים, כ-2 עד 3 שבועות, מספר הפריטים בעלי חותמות הזמניות אינו רב. ברור שכאלה מצויות על סדרת הבולים משנת 1849 בלבד (כלומר על המספרים 1-7 לפי איור).

נמכר היקר בבולי העולם

במכירה פומבית בניו יורק נמכר היקר בבולי העולם - בול גיאנה הבריטית. בול זה עבר כבר הרבה ידיים, אולם באחרונה היה בידי קבוצה של משקיעים שרכשוהו לפני כ-10 שנים במחיר של 280 אלף דולאר. עתה נמכר הבול במחיר של 850 אלף דולר.

הקונה אנונימי אולם המוכר ידוע ושמו אירוויין ויינברג מאיזור פנסילבניה בארה"ב. נדירותו של הבול באה לו בשל העובדה שלא נותר ממנו אלא בול אחד, מתוך מהדר רה מצומצמת שהודפסה בגיאנה לשימוש זמני, עד שאמור היה להגיע משלוח הבולים שהוזמן ע"י המושל.

מדי פעם מוצא הבול למכירה ובלי בעיות נרכש תמיד - הפעם ב-850 אלף דולר!!

כמה בולים בשנת 1978?

זלמן בן-יצחק מקיבוץ עברון המציא לנו רשימת מדינות ומספר הבולים שהוציאה כל אחת בשנת 1978. ברשימה 36 מדינות, כשישראל במקום ה-30, כלומר בין המדינות המנפיקות הרבה בולים (55 בולים לשנה). הצנועה ביותר ברשימה זו היא קפריסין התורכית שהוציאה רק 14 בולים בשנת 1978 בעוד שרומניה הוציאה 80 בול. מדינות קלאסיות כמו שווייץ, גרמניה, בריטניה, אוסטריה, נורבגיה ופאן הוציאו בין 20 ל-34 בולים. ארה"ב הנפיקה 48 בול, מקסיקו 49, שוודיה 52 ואילו יוגוסלביה 70 בול וצרפת ורומניה צועדות בראש עם 80 בול כל אחת. ירדן 19, לבנון 34, סוריה 35 ומצרים 42 בול.

אגב, החוג הבולאי במועצה האזורית געתון, סולם צור ונעמן, מוציא מדי פעם עלון בולאי מיוחד. המעוניינים יפנו אל ז. בן יצחק, קיבוץ עברון, ד.ב. אשרת.

המשך מעמ' 16 / חותמות צרפת

כאן נצביע על מקרים שהמשיכו להשתמש בגריל על אף ביטולו עוד בשנת 1852 ואף לאחריה.

עוד בשנים 55-1854 ידועה בפריז חותמת גריל על בולים, כאשר מתלווה להם חותמת תאריך Paris pour Paris (ציור 6). אלה היו מכתבים עירוניים של פריז מחלק אחד למשנהו. גם בפנים הארץ קרו מקרים של שמוש בגריל עוד ב-1862.

דוגמה נוספת של שמוש מאוחר בגריל: לצבא הכבוש ברומא לא הוקצו בכלל חותמות לחוג' החדשות וזה המשיך להשתמש בגריל בצירוף חותמת תאריך ובתוספת:

Corps Expéditionnaire d'Italie

Brigade Française - Italie - או

חותמות אלו הופעלו עד תום הכבוש הראשון של רומא - היינו עד 1866. הלחג' הוכנס לשמוש רק בכבוש רומא השני, אחרי הבסת האוסטרים (70-1867). לחג' זה הכיל את האותיות CER. ראשי תבות של הגריל האינסופי. תפקידו היה להקל על החתמת מכתבים באחריות או הבאים מחו"ל, שעל גבם עפ"י רוב שניים או יותר בולים (ציור 4).

גריל חריג נוסף. בדאר מדינת האפיפיור (בתקופת נפוליאון ה-3 בתחטותה של צרפת) השתמשו בשנים 61-1851 בגריל מיוחד - ציור 7.

מכתבים שעל גבם בולים צרפתיים יצאו מדאר הוטיקן, הוחתמו בגריל זה ונמסרו לצבא הכבוש הצרפתי להעבירם לתעודתם. בסיכום יש להעיר, שבכדי לודא שהמכתב המוחתם בגריל - מוצאו מצבא המשלוח ברומא, דרוש כמובן שיכיל חותמת תאריך או לפחות קטע - כשהתאריך לצדו של הבול. (מאמר נוסף בחוברת הבאה).

גליון זכרון של או"ם במלאות 35 שנה להיווסדו

רשמים מ"לונדון 80"

- נחום קפלן -

אוספים אילו אנו מוצאים את אוספו של אנטוניני (מצרים), ואוספו של סורנו על ארץ הקודש הכולל מכתבים מ-1400 ועד 1918.

במדור התחרותי היו כ-700 אוספים למעט נער וספרות. הסלקציה במדור זה היתה קשה מאד והנהלת התערוכה סרבה לקבל אוספים אשר זכו בפחות ממדלית זהב בתערוכה לאומית או כסף בברן לאומית. על 700 מקומות אלו התחרו כ-4000 אספנים מכל רחבי העולם. בגלל איכות החומר היתה עבודת השופטים קשה מאד והתוצאות יכולות ללמד על רמת התערוכה. 27% זהב גדול זהב, 50% מוכסף וכסף ורק 23% ברונזה מוכספת וברונזה. רק שלושה אוספים קיבלו דיפלומות.

בין אוספים אלו היו שישה אוספים של ישראלים אשר זכו במדליות הבאות:

1. פרופ' אילן, זהב (תולדות הרפואה ומחלות).
2. נחום קפלן, מוזהב ופרס מיוחד (חבש 1867-1911).
3. נחום קפלן, כסף (סדרת דאר אור 1929 חבש).
4. רפי לבנת, כסף (דאר ירושלים 1948-1857).
5. יעקב שבתאי ברונזה (מאי 1948 - תקופת המעבר).
6. זאב ברק, ברונזה (אנגליה 2 פני ו-1 פני).

רמת השיפוט היתה גבוהה מאד למרות שמספר ניכר של אספנים התלוננו על שהר ידו להם דרגת המדליה מזו שקיבלו בעבר.

בין ה-6 ל-14 בחודש מאי השנה, התקיר מה בלונדון תערוכת הבולים הבינלאומית במלאת 140 שנה להופעת הבול הראשון בעולם, הפני השחור.

בשטח התערוכה מוקמו כ-210 דוכני מכירה של סוחרים ולמעלה ממאה דוכני מכירה של מדינות מכל העולם, אשר מכרו את בוליהן למבקרי התערוכה שעמדו בתורם ארוכים על מנת ליזכות בבולי מדינות ואיים מכל העולם...

בתשעת ימי התערוכה ביקרו כ-250,000 איש ושילמו 7.5 ל"ש דמי כניסה. ביום השני לתערוכה ביקרה מלכת אנגליה והתקבלה בטקס מרשים.

כ-25 מדינות הוציאו בולים לכבוד התערוכה וכ-30 מדינות הציגו את בולי ארצן תיהם במיטגרות במדור הרשמי כולל חומר ממואונים פוסטלים שונים.

26 אוספים הוצגו באגף הכבוד וביניהם האוסף המלכותי הבריטי שכלל 27 מסגרות של פריטים נדירים מארצות חבר העמים הבריטי, אוספו של אנטוניני, חותמות דאר באגמים ונהרות מכל העולם, אוספו של גרי פית, אנגליה 1840-1880 עם מספר פריטים יחידים במינם כמו בלוק של 28 בולי 1 פני שחור הגדול ביותר בעולם. אוספו של קני מיפן, מאוריציוס, ובו 6 בולי מאוריציוס עם השגיאה "פוסט-אופיס" ששניים מהם נמצאים על מעטפה אחת הנחשבת למעטפה היקרה ביותר בעולם. אוספו של מר ליפשיץ מצרפת - רוסיה. באוסף נדיר ונהדר זה נמצאים פריטים אשר הממשלה הרוסית מעוניינת בהם עבור המוזיאון הפוסטלי שלה. 24 אוספים של חבר השופטים שכללו את אוסף האולימפידות של מנפרד ברגמן הנחשב לטוב מסוגו; אוסף חותמות משולשות על בולי פלסטינה וישראל של דניש. (ברגמן הוא ישראלי לשעבר ויתכן שיבוא לשמש כשופט בתערוכת חיפה).

21 אוספים נוספים הוצגו במדור הכבוד, אוספים אלו זכו כ"א ביותר משלוש מדליות זהב גדולות ומחכים לזכות בפרס הגדול על מנת לעבור לאגף הכבוד ומוחוץ לתחרות. בין

של ארץ הקודד ומדינת ישראל בתערוכות בולים בין לאומיות. בישראל קיימים אוספים בעלי רמה גבוהה המסוגלים להביא מדליות נכבדות בכל תערוכה וזאת מכעט ללא הוצאות. במעט מאוד ענפי ספורט חוזרים נציגינו עם תוצאות כה גבוהות. ציבור אספני הבולים בעולם הוא עצום ועיתונות עניפה קיימת בכל ארצות העולם בנושא זה. זכויות בתערוכות מתפרסמות בכל העולם עם שמות האספנים ושם הארצות מהן הם מגיעים.

יש לדאוג להשתתפות נציגי ישראל בכל תערוכה בין-לאומית ובכל קונגרס של ההתאחדות הבין לאומית לבולאות.

חשוב שישתתף שופט מישראל בתערוכות אילו וזאת על מנת שתהיה יותר הבנה בבולי ארץ הקודש וישראל, דבר אשר ירחיף אספנים בנושאים אלו להציג בתערוכות בין לאומיות.

באם אנו לא נציג בחו"ל לא יבואו אספני חו"ל להציג בארץ.

בעוד שבועיים מתקיימת תערוכה בין לאומית באוסלו. בתערוכה זאת יוצגו תשעה אוספים מישראל וביניהם מר יעקב קליין המציג במדור הכבוד את אוסף בולי הונגריה שהוא האוסף הטוב ביותר בעולם של ארץ זאת. במדור הכבוד מציגה גם מלכת בריטניה ומלך נורבגיה. כמו כן מציגים האדריסטימפלר וארווין דנק את אוספיהם: משרדי דאר במחנות ההשמדה במלחמת העולם השנייה.

כל האספנים הישראלים אשר השתתפו בתערוכה היו שם ובנוסף להם מספר ניכר של סוחרי בולים ואספנים שניצלו את מחירי הטיסה הזולים ובאו לראות את תערוכת העשור. יש לציין שכ-20,000 איש הגיעו לאנגליה במיוחד לתערוכה זו מכל רחבי תבל. ארגון הונגריה היה למופת עד לפתיחה וגם לאחריה. סדר יומם של נציגי כל הארצות היה עמוס והם השתתפו באירועים שנערכו ע"י הנהלת התערוכה, הנהלת הדאר הבריטי, אגודות בולאים שונות וכן קבלות פנים של מדינות אשר תארחנה את התערוכות בשנה הקרובה - אוסטריה שווייץ ויפן.

צרפת אשר תארח את תערוכת 1982 פתחה דוכן מיוחד וחילקה חומר פרסומי. ארה"ב החלה לפרסם תערוכתה שתערך בשיקגו בשנת 1986.

נציגי הארצות השונות וכן אספנים בעלי שם וכן סוחרי בולים הבטיחו להשתתף בתערוכה זאת ולהביא את האוספים הטובים ביותר. מר וינברג אשר מכר לאחרונה את בול ה-1 פני מגנטה מגינאה החדשה הבטיח שהבול יוצג בתערוכה בארץ. וכל זאת בתנאי שנודיע להם בהקדם פרטים מלאים על התערוכה הזאת. נראה שהתערוכה בישראל יכר לה להיות גורם תיירות שיביא כמה אלפי איש וזאת בתנאי שתיערך בתקופה מתאימה של השנה ותינתן למבקרים תוכנית סיורים מתאימה בארץ.

בקרב האספנים של ארץ הקודש היתה התעניינות גדולה במוזיאון הפוסטלי שאמור לקום בירושלים בקרית המוזיאונים. דיונים על הקמת המוזיאון מתקיימים כבר מספר שנים ולמרות שהכסף המיועד להחזקתו, כבר נאסף, עדיין אין כל התקדמות מצד הגורמים הישראלים אשר הבטיחו להקימו.

יש לציין בצער את העדרו של נציג דאר ישראל בערוכה רבת מוניטין כ"לונדון 80", נציג השרות הבולאי באנגליה לא מצא לנכון להקים דוכן למכירת בולי ישראל ולו בשר תפוח עם מדינה אחרת, אלא שכר חדר במלון לונדוני ומשם ניהל את עיסקי הבר לים הרגילים שלו. על דבר זה אין לעבור לסדר היום ויתכן שיש להסיק מסקנות מר חיקות לבת, כמו כן יש לבדוק מדוע בולי ישראל מהוצאות חדשות כמעט ואינן בנמצא אצל סוחרי בולים בסדרות חדשות.

יש לדאוג להשתתפות של אספנים מישראל ובפרט לעודד אספנים לפתח אוספים

These labels, printed in red on brown adhesive paper, were affixed to items which while not suspicious enough to warrant their being X-rayed, called for caution on the part of the recipient.

- 2) Mail received by the Ministry of Communications. A large part of the incoming Ministry mail undergoes a security check (even if it originates from other postal administrations or official agencies) and is stamped with a rubber cachet. In the course of time a number of different cachets have been used including the following:

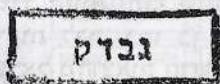

- Type A— large triangular cachet with the word "NIVDAK" (= checked) between two horizontal lines — violet

- Type B— small square boxed cachet with the letter "nun" (= nivdak) and a numeral.

The following varieties are known:

- Nun 1 — black
- Nun 1, 2, 3 — purple
- Nun 3 — rose
- Nun 2, 3 — curved frame — red

THIS MAIL WAS X-RAYED

- Type C— small rectangular boxed cachet with the word "nivdak" — violet

- 3) Incoming mail — other government departments — incoming mail is X-rayed (irrespective of the office of origin) and stamped with a rubber cachet.

The illustrations show:

- a) Ministry of Foreign Affairs — registry incoming mail cachet and the word "SHUKAF" (X-rayed) in violet.
- b) Ministry of Defence — large rectangular boxed cachet with the word "SHUKAF" in violet.

- 4) Mail addressed to Israel Government Offices and Institutions abroad — all such mail is checked before despatch and receives a cachet "SHUKAF" or "NIVDAK" — see illustrations. It is also checked on receipt.
- 5) Mail addressed to Jewish Institutions abroad — illustrated is a letter from the Israel Bonds Office in Jerusalem to its office in New York with a large red cachet "THIS MAIL WAS X-RAYED" and signature of the official responsible.

Security markings on Israeli postal items

Mr. Fairmont, Ramat Ha-Sharon

While the majority of Israeli collectors concentrate their attention on stamps, First Day Covers and other items of a purely philatelic nature, there is a growing interest in the subject of Postal History and the collection of items of mail that have genuinely passed through the mail in the ordinary course of affairs and which reflect different aspects of the country's postal and even political history.

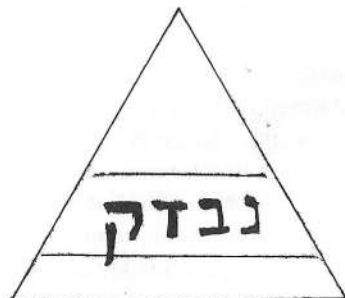
An interesting but little researched field is that of letters bearing security markings. As a result of the terrorist organizations' use of letter bombs, government departments in Israel and Israeli Offices abroad began to X-ray incoming items of mail to make sure that their contents were harmless. At the same time the Israeli Post Office took steps to warn the recipients of large, suspicious-looking letters of packages, that they should carefully check the details of the sender before opening them and that if they had the least suspicion as to the contents, they should immediately contact the security officials and not attempt to tamper with the article in question.

This practice has provided the Postal History collector with a fascinating selection of labels and markings which provide a vivid comment on the conditions under which we live. In this short article some of the more interesting markings are discussed.

- 1) Labels affixed by the Israeli Post Office to incoming mail — there are two types of labels. The first reads "Check whether this envelope/parcel/ is meant for you! / Do you know the sender? / If the package seems suspicious / phone 455 or 562 / without opening it."

The second label reads " Dear Citizen, for your own safety! / Don't open this package before you have checked: / Whether you know the sender / Whether you are expecting a package from that address / If you have the slightest suspicion, please inform / the clerk who will get in touch with the Police. / The Ministry of Communications"

U.N. Plans a Palestinian Rights Stamp

On the 12th of December 1979, the General Assembly of the United Nations considered a report of the Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People — a Committee dominated by Third World and Communist Bloc countries — which works closely with the Palestine Liberation Organization.

The Assembly adopted, by a large majority (Yes — 117; No — 15; Abstentions — 9), a pro-Palestinian resolution which, *inter alia*, requested the Secretary-General to "direct the United Nations Postal Administration to issue a series of United Nations commemorative postage stamps to publicize as widely as possible the grave situation and the inalienable rights of the Palestinian people" and "requested Member States to observe annually, on the 29th of November, the International Day of Solidarity with the Palestinian People and to issue special postage stamps for the occasion".

The proposal for the issue of Palestinian Rights stamps met with strong opposition from Jews and non-Jews, collectors and non-collectors alike, and the pages of the American philatelic press were full of comments — mostly unfavourable — on what they called "yet another attempt to inject political controversy into stamp collecting."

Ambassador Donald F. McHenry, the United States Representative to the United Nations, came out strongly against the proposal for a Palestine stamp which he saw as "an unnecessary politicization of the United Nations Postal Administration".

"Linn's Stamp News", one of the most widely read American philatelic journals, published a strongly worded leader objecting to the "unnecessary and potentially disastrous interference of the General Assembly in the realm of philately which could bring untold harm to the cause of United Nations philately", and called upon

the General Assembly to reconsider its resolution. It also called upon its readers to express their views to the Editor and directly to the Secretary-General of the United Nations.

One major American stamp dealer who has, for years, been promoting the sale of United Nations philatelic material in various department stores, declared that such a Palestinian stamp would be "a travesty on the good name of the United Nations and the good name of United Nations philately" and that if such a stamp were to be issued, not only would he cease dealing in United Nations stamps, but thousands of outraged collectors would give up their UN collections.

The United Nations Postal Administration finds itself in an embarrassing situation since Resolutions of the General Assembly are binding on the Organization and the Secretary-General does not have the authority to prevent their implementation. The United Nations headquarters in New York was bombarded with letters expressing strong disapproval and opposition to the proposed issue and prepared a standard reply which avoided any reference to the rights or wrongs of the proposal and merely reiterated the fact that the Organization was duty bound to carry out the instructions of the General Assembly.

The proposed issue is currently scheduled for some time in 1981, and it is inconceivable that Israeli collectors and dealers should give their support to such blatant anti-Israel propaganda and our self-respect demands that we make known our opposition to the proposed issue and make it clear to the United Nations Postal Administration that not only will such stamps be boycotted by the Israeli philatelic community but that many veteran United Nations philatelists will seriously consider disposing of their collections.

FORTHCOMING ISSUES

New issues

The 26th of May saw the issue of a IL.4.30 Stand-by stamp made necessary by the increased postal tariffs which became effective on the 1st May. The stamp, which is identical in design to its predecessors, is printed in blue and red and pays the postage on a standard letter within Israel. An official First Day Cover was provided by the Post Office.

On the same day, a new IL.19 Aerogram was put on sale to replace the existing IL.12 aerogram.

1980 (5741) Festival Stamps

This year's Festival stamps (3) to be issued in August are devoted to the subject of "Hanging Sabbath Lamps".

The custom of kindling Sabbath lamps dates back to the period of the Mishna and there are many folk-tales and superstitions surrounding their use. According to one popular belief, angels hover over the lights and this led to the custom of the women covering their faces immediately upon kindling the lights so that they should not gaze upon the faces of the angels. There are no fixed rules concerning the shape of the lamp or the number of lights to be lit. Among the European Jewish community, the custom is to light hanging oil lamps or wax candles standing in candlesticks. The Eastern Jewish communities used oil lamps with metal containers with a mouth for the wick, or lamps hanging from chains, with glass containers for the oil.

The stamps were printed by the Government Printer by photogravure comb perforation 13x14.

The IL.4.30 value depicts an 18th century lamp from the Netherlands; the IL.20 value, an 18th century lamp from Germany and the IL.30, a 19th century lamp from Morocco.

Together with the festival stamps there will appear the Gush Etzion stamp (IL.19) and a stamp in honour of Yitzhak Gruenbaum (IL.32)

Commemorative postmarks

2 June 1980 Congress to mark the 100th Anniversary of ORT — Jerusalem

12 June 1980 International Congress of the Knights of Malta, Jerusalem

One more Israeli stamp designer for the United Nations

Gid'on Sagi, known to Israel philatelists as the designer of the ZOA Convention (1977) and "NAHAL" (1977) stamps, had his design accepted for the 40 centimes Swiss value and the 4 schilling Austrian value of the United Nations stamps to be issued on the 26th June 1980 to commemorate the 35th Anniversary of the Organization. The design is also incorporated in the accompanying miniature sheets.

דפוס שגיב בע"מ

רח' העמל 10 רמת-גן, ת.ד. 8206

התאחדות בולאי ישראל
הספריה

הירחון הישראלי לבולאות